

Összefoglaló: Digitális eszközök használata / Товч танилцуулга: Дижитал төхөөрөмжүүд

Használd az eszközöket okosan és biztonságosan! / Төхөөрөмжүүдийг ухаалаг, аюулгүй ашиглаарай!

1. Mik azok a digitális eszközök?

A digitális eszközök (számítógép, tablet, okostelefon) segítenek a tanulásban és az alkotásban. A **hardver** a gép látható része (pl. monitor), a **szoftver** pedig a program, ami működteti.

1. Дижитал төхөөрөмж гэж юу вэ?

Дижитал төхөөрөмжүүд (компьютер, таблет, ухаалаг гар утас) нь сурч боловсрох, бүтээл хийхэд тусалдаг. **Техник хангамж** нь төхөөрөмжийн харагдах хэсэг (жишээ нь: дэлгэц), харин **программ хангамж** нь түүнийг ажиллуулдаг программ юм.

2. Biztonságos használat

- **Áram:** Soha ne nyúlj az eszközökhöz vizes kézzel!
- **Segítség:** Ha valami furcsát látsz, szólj egy felnőttnek!
- **Vigyázás:** Ne egyél vagy igyál a gép közelében!

2. Аюулгүй ажиллагаа

- **Цахилгаан:** Төхөөрөмжид хэзээ ч нойтон гараар хүрч болохгүй!
- **Тусламж:** Хэрэв ямар нэгэн хачирхалтай зүйл харвал насанд хүрсэн хүнд хэлээрэй!
- **Хамгаалалт:** Компьютерийн ойролцоо идэж, ууж болохгүй!

3. Be- és kikapcsolás 1. Kapcsold be a monitort! 2. Nyomd meg a gépházon a bekapcsoló gombot! 3. Jelentkezz be a jelszavaddal! 4. Használat után szabályosan állítsd le a gépet!	3. Асаах ба унтраах 5. Дэлгэцээ асаана уу! 6. Компьютерийн их бие дээрх асаах товчийг дарна уу! 7. Нууц үгээрээ нэвтэрнэ үү! 8. Ашиглаж дууссаны дараа төхөөрөмжийг зөв горимоор унтраагаарай!
4. Egészség és testtartás Ülj egyenes háttal, a monitor legyen szemmagasságban! Ne tölts túl sok időt a képernyő előtt, tarts szünetet és mozogj!	4. Эрүүл мэнд ба биеийн төлөв Нуруугаа цэх байлгаж суух ба дэлгэц нь нүдний түвшинд байх ёстой! Дэлгэцийн өмнө хэт их цаг бүү өнгөрөөгөөрэй, завсарлага авч хөдөлгөөн хийж байгаарай!

Szójegyzék / Тайлбар толь

- Számítógép / Компьютер
- Egér / Хулгана
- Billentyűzet / Гар
- Monitor / Дэлгэц
- Jelszó / Нууц үг
- Internet / Интернэт

Ellenőrzés / Шалгах:

Írd le a kedvenc digitális eszközöd nevét mindkét nyelven! / Өөрийн дуртай дижитал төхөөрөмжийн нэрийг хоёр хэлээр бичээрэй!

Név: _____ Dátum: _____

Feladatkártyák 1-10: Digitális eszközök használata / Даалгаврын картууд 1-10: Дижитал төхөөрөмжүүдийн хэрэглээ

Olvasd el a kártyákat és válaszolj a kérdésekre magyarul és mongolul! / Картуудыг уншиж, асуултуудад Унгар болон Монгол хэлээр хариулна уу!

1. kártya A digitális eszközök között vannak olyanok, amiket könnyen magaddal vihetsz. Sorolj fel hármat!	1-р карт Дижитал төхөөрөмжүүдийн дунд авч явахад хялбар зүйлс байдаг. Гурвыг нэрлэнэ үү!
2. kártya Az asztali számítógép több részből áll. Mi a különbség a monitor és a gépház feladata között?	2-р карт Ширээний компьютер олон хэсгээс бүрддэг. Монитор болон компьютерийн их биеийн (gépház) үүргийн ялгаа юу вэ?
3. kártya Melyik eszközt használjuk, ha a képernyőn lévő rajzot papíron is látni szeretnénk?	3-р карт Дэлгэц дээрх зургийг цаасан дээр харахыг хүсвэл ямар төхөөрөмж ашиглах вэ?

4. kártya 	4-р карт
Írd le a számítógép bekapcsolásának helyes sorrendjét (1-4)! Mi az első lépés?	Компьютер асаах зөв дарааллыг (1-4) бичнэ үү! Эхний алхам юу вэ?

5. kártya 	5-р карт
Mi az az egérmutató (kurzor), és hogyan tudod mozgatni a képernyőn?	Хулганы заагч (курсор) гэж юу вэ, түүнийг дэлгэц дээр хэрхэн хөдөлгөх вэ?

6. kártya 	6-р карт
Mit jelent a „kattintás” és a „dupla kattintás”? Mire használjuk őket?	'Дарах' (click) болон 'хоёр дарах' (double click) гэж юу гэсэн үг вэ? Тэдгээрийг юунд ашигладаг вэ?

7. kártya Melyik billentyűt használjuk, ha nagybetűt szeretnénk írni? Keresd meg a billentyűzeten!	7-р карт Том үсгээр бичихийг хүсвэл аль товчлуурыг ашиглах вэ? Гар дээрээс олоорой!

8. kártya Mire való az Enter billentyű gépelés közben? Mi történik, ha megnyomod?	8-р карт Бичиж байх үед Enter товчлуур ямар үүрэгтэй вэ? Дарвал юу болох вэ?
9. kártya Miért veszélyes vizes kézzel hozzányúlni a számítógéphez vagy a kábelekhez?	9-р карт Нойтон гараар компьютер эсвэл кабельд хүрэх нь яагаад аюултай вэ?
10. kártya Hogyan kell helyesen ülni a gép előtt? Írj le két fontos szabályt!	10-р карт Компьютерийн өмнө хэрхэн зөв суух ёстой вэ? Хоёр чухал дүрмийг бичнэ үү!

ERGOLAND
Comfort for Life

Ülj helyesen a gép előtt! / Компьютерийн өмнө зөв сууцгаая!

Név: _____ Dátum: _____

Feladatkártyák 11-20: Digitális írástudás és etikett / Даалгаврын картууд**11-20: Дижитал бичиг үсэг ба ёс зүй**

Olvasd el a kártyákon lévő feladatokat magyarul és mongolul, majd válaszolj rájuk! /

Карт дээрх даалгавруудыг Унгар, Монгол хэлээр уншаад хариулна уу!

11. kártya: Böngésző megnyitása Melyik ikonra kattintasz, ha az interneten szeretnél keresni? Írd le a program nevét, amit weboldalak nézegetéséhez használsz!	Карт 11: Хөтөч нээх Интернэтээс хайлт хийхийг хүсвэл аль дүрс (icon) дээр дарах вэ? Вэбсайт үзэхэд ашигладаг програмынхаа нэрийг бичнэ үү!

12. kártya: Biztonságos keresés Ha valami furcsát vagy ijesztőt látsz az interneten böngészés közben, mit kell tenned azonnal?	Карт 12: Аюулгүй хайлт Интернэтээр аялж байхдаа ямар нэгэн хачин эсвэл аймшигтай зүйл харвал шууд юу хийх ёстой вэ?

13. kártya: Ikonok felismerése 📁 Mire való a „Mappa” ikon a számítógépen? Hogyan segít ez neked a rendszerezésben?	Карт 13: Дүрс таних 📁 Компьютер дээрх 'Хавтас' (Folder) дүрс юунд зориулагдсан бэ? Энэ нь танд цэгцтэй байхад хэрхэн тусалдаг вэ?
14. kártya: Rajzoló programok 🎨 Említs meg egy eszközt a rajzoló programból (pl. ecset, radír), és mondd el, mire használod!	Карт 14: Зургийн програмууд 🎨 Зургийн програмын хэрэгслүүдээс (жишээ нь: бийр, баллуур) нэгийг нэрлэж, юунд ашигладгаа хэлнэ үү!
15. kártya: Digitális etikett 😊 Szabad-e csúnya dolgokat írni másoknak az interneten? Miért fontos a kedvesség a digitális világban is?	Карт 15: Дижитал ёс зүй 😊 Интернэтээр бусдад муухай зүйл бичиж болох уу? Дижитал ертөнцөд ч гэсэн эелдэг байх нь яагаа чухал вэ?

16. kártya: A jelszó titka 🤨 Kinek árulhatod el a titkos jelszavadat a szüleiden és a tanáraidon kívül?	Карт 16: Нууц үгний нууц 🤨 Эцэг эх, багшаасаа гадна өөр хэнд нууц үгээ хэлж болох вэ?
17. kártya: Mentés és bezárás 💾 Mi történik a munkáddal, ha elfelejtet elmenteni, mielőtt bezárod a programot?	Карт 17: Хадгалах ба хаах 💾 Програмыг хаахаасаа өмнө хийсэн зүйлээ хадгалахаа мартвал юу болох вэ?
18. kártya: Kereső szavak 🔍 Ha kiscicákról szeretnél képet nézni, milyen szavakat írnál be a keresőbe?	Карт 18: Хайлтын үгс 🔍 Хэрэв та зулзагануудын зураг үзэхийг хүсвэл хайлтын хэсэгт ямар үг бичих вэ?

19. kártya: Képernyőidő ⌚ Miért fontos, hogy ne tölts túl sok időt a gép előtt, és tarts szünetet játék közben?	Карт 19: Дэлгэцийн хугацаа ⌚ Компьютерийн өмнө хэт их цаг өнгөрөөхгүй байх, тоглож байхдаа завсарлага авах нь яагаад чухал вэ?
20. kártya: Segítségkérés 🙋 Mit teszel, ha elakadsz egy feladatban a számítógépen?	Карт 20: Тусламж хүсэх 🙋 Компьютер дээр даалгавар хийж байгаад гацвал та яах вэ?

Használd az eszközöket okosan! / Төхөөрөмжүүдийг ухаалгаар ашиглаарай!

Megoldókulcs / Хариултын түлхүүр

Kedves Tanító! Az alábbi táblázat tartalmazza a 20 feladatkártya javasolt megoldásait magyar és mongol nyelven. / Эрхэм багш аа! Доорх хүснэгтэд 20 даалгаврын картын санал болгож буй хариултаудыг Унгар болон Монгол хэлээр харуулав.

#	Magyar (Hungarian)	Mongol (Mongolian)
1.	Hordozható eszközök például: tablet, okostelefon, laptop, okosóra.	Зөөврийн төхөөрөмжүүдийн жишээ: таблет, ухаалаг утас, зөөврийн компьютер, ухаалаг цаг.
2.	A monitor a megjelenítő eszköz, a gépház pedig a számítógép „agya”.	Монитор бол дэлгэц, харин компьютерийн гэр (корпус) нь компьютерийн «тархи» юм.
3.	A nyomtatóval tudunk papírra nyomtatni.	Бид принтер ашиглан цаасан дээр хэвлэж чадна.
4.	Az okosóra méri az időt és egyéb okos funkciói is vannak (pl. lépekszámoló).	Ухаалаг цаг нь цаг хэмжихээс гадна бусад ухаалаг функцуудтай (жишээ нь: алхам хэмжигч).
5.	1. Monitor, 2. Gépház Power gomb, 3. Kiegészítők, 4. Bejelentkezés.	2. Монитор, 2. Компьютерийн асаах товчлуур, 3. Дагалдах хэрэгсэл, 4. Нэвтрэх.
6.	A gomb az oldalán van. A tablet egybeépített eszköz (nincs külön gépház).	Товчлуур нь хажуу талдаа байдаг. Таблет нь бүгд нэг дор төхөөрөмж юм (тусдаа корпус байхгүй).
7.	A jelszó védi az adatainkat, hogy más ne férhessen hozzájuk.	Нууц үг нь бидний өгөгдлийг хамгаалж, бусад хүмүүс хандахаас сэргийлдэг.

8.	Azonnal kérj segítséget egy felnőttől (szülőtől vagy tanítótól)!	Насанд хүрсэн хүнээс (эцэг эх эсвэл багш) нэн даруй тусламж хүсээрэй!
9.	A víz vezeti az áramot, így vizes kézzel áramütést kaphatunk.	Ус нь цахилгаан дамжуулдаг тул нойтон гараар хүрвэл цахилгаанд цохиулах аюултай.
10.	Egyenes hát, monitor szemmagasságban, talpak a földön.	Нуруу цэх, монитор нүдний түвшинд, хөл шалан дээр байх ёстой.

#	Magyar (Hungarian)	Mongol (Mongolian)
11.	A böngésző ikonjára (pl. Chrome) kattintunk az internetezéshez.	Интернэтээр аялахын тулд хөтчийн дүрс дээр (жишээ нь: Chrome) дарна.
12.	Azonnal szólni kell egy felnőttnek, és be kell zárni az ablakot.	Насанд хүрсэн хүнд нэн даруй хэлж, цонхыг хаах хэрэгтэй.
13.	A mappa fájlok tárolására és rendszerezésére való.	Хавтас нь файлуудыг хадгалах, цэгцлэх зориулалттай.
14.	Például az ecset (rajzoláshoz) vagy a radír (javításhoz).	Жишээ нь: бийр (зурах), баллуур (засах).
15.	Nem szabad. A kedvesség segít, hogy mindenki jól érezze magát online is.	Болохгүй. Эелдэг байдал нь хүн бүрийг онлайн орчинд тухтай байхад тусалдаг.
16.	Csak a szüleidnek és a tanárodnak árulhatod el.	Зөвхөн эцэг эх, багшдаа л хэлж болно.
17.	A mentetlen munka elveszik, ha bezárjuk a programot.	Хэрэв бид програмыг хаавал хадгалагдаагүй ажил устах болно.
18.	Például: „kiscica”, „macska fotó”.	Жишээ нь: «зулзага», «муурны зураг».
19.	Fontos a pihenés a szemünk és a testünk egészsége miatt.	Нүд болон биеийн эрүүл мэндийн тулд амрах нь чухал.
20.	Segítséget kérek a tanártól vagy egy osztálytárstól.	Багшаас эсвэл ангийнхаа хүүхдээс тусламж хүснэ.